

Samenvattende fiche van de projecten die werden geselecteerd in het kader van de actie Co-create 2015

2014-COC-4 SOLEMPRIM: Solidariteit en primeur(s)

Consortium

Naam van de organisatie	Activiteiten	Rol
Fédération des services sociaux (FdSS)	<p>De FdSS coördineert een dertigtal algemene maatschappelijke diensten. Zij biedt haar leden verschillende diensten aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Coördinatie van hun activiteiten</i> • <i>Bijdragen tot hun ontwikkeling</i> • <i>Verdediging van hun belangen</i> • <i>Hen vertegenwoordigen op werkgeversniveau</i> <p>Als coördinerende instelling van de diensten draagt ze ook bij tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Het reflectie- en onderzoekswerk op het vlak van maatschappelijk werk, onder meer met haar cel onderzoeksactie</i> • <i>De permanente opleiding van het personeel van haar leden</i> <p>Om tegemoet te komen aan vragen van leden of aan behoeften van het terrein, ontwikkelt zij tijdelijke of duurzame projecten zoals het Overleg voor Voedselhulp, de Energiedienst en het Steunpunt SocialEnergie</p> <p>Tot slot draagt ze bij tot de uitwerking van het sociaal beleid, door systematisch interpellaties te houden en aanbevelingen te formuleren.</p>	De FdSS zal instaan voor de administratieve en wetenschappelijke coördinatie van het project; zij verzekert de verbinding met Innoviris en met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
Snijboontje (vzw)	<p>Verschillende activiteiten worden georganiseerd rond één gemeenschappelijk doel: <i>de strijd aanbinden tegen sociale uitsluiting en armoede</i>. Dit gebeurt concreet met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een sociaal restaurant "Snijboontje" waar tijdens de week elke middag warme maaltijden worden geserveerd - een centrum voor voedselhulp, "Snijboontje bis", waar gratis voedselpakketten worden uitgedeeld - een eerstelijns sociale dienst - een kinderdagverblijf voor kinderen van 0-3 jaar - huiswerkbegeleiding voor kinderen van 6 tot 12 jaar - een alfabetiseringscentrum voor een doelgroep van volwassen migranten die geen of nauwelijks Frans spreken 	Co-creatie ruimte. Het Snijboontje zal in het kader van het project fungeren als een co-creatie ruimte zodat onderzoek kan worden gedaan en acties opgezet om de toegang tot een gevarieerde, kwalitatief hoogstaande en duurzame voeding te verbeteren.
Protestants Sociaal Centrum (vzw)	Het Protestants Sociaal Centrum heeft tot doel hulp te verlenen onder alle vormen, aan alle gebruikers van het centrum, ongeacht hun politieke, religieuze of filosofische overtuiging, hun cultuur, ras of seksuele	Co-creatie ruimte. Het Protestants Sociaal Centrum zal in het kader van het project fungeren als een co-creatie

	geaardheid. Wij zorgen ervoor opvang en hulp te verlenen aan de gebruiker in het Nederlands of Frans volgens de keuze van de betrokkene.	ruimte zodat onderzoek kan worden gedaan en acties opgezet om de toegang tot een gevarieerde, kwalitatief hoogstaande en duurzame voeding te verbeteren.
--	--	--

Samenvatting van het project:

In Brussel speelt de voedselhulpsector een belangrijke rol binnen het voedingssysteem. Meer dan 37.000 mensen doen hier een beroep op om in hun dagelijks voedsel te voorzien, door te gaan naar punten waar voedselpakketten worden verdeeld of door sociale restaurants of sociale kruidenierszaken te bezoeken.

Aangezien duurzame voeding ecologische, economische en maatschappelijke doelstellingen nastreeft, zou de ontwikkeling van een duurzaam voedingssysteem waar slechts een klein deel van de bevolking van kan genieten, met uitsluiting van anderen, de dualisering van het voedingssysteem in stand houden en voorbijgaan aan het streven naar een omschakeling, zowel op milieugebied als op maatschappelijk gebied.

Instellingen voor voedselhulp (betaalde werknemers en vrijwilligers), hun doelgroepen, de FdSS (Fédération des services sociaux) en Soli-Food, het platform voor solidair aankopen, willen samenwerken bij het bedenken, ontwikkelen en evalueren van proefprojecten die:

- in de eerste plaats aan de meest kwetsbare doelgroepen toelaten om:
  - te genieten van een duurzame toegang tot een kwalitatief hoogstaande en gediversifieerde voeding
  - bewust te worden gemaakt van het belang van een gezonde voeding,
  - in contact te worden gebracht met alternatieve voedingssystemen die nieuwe vormen van solidariteit, samenwerking en uitwisseling stimuleren door nieuwe collectieven op te richten.
- ten tweede, voor wat de aanvoorzijde betreft, voedselhulpinstellingen meer mogelijkheden bieden om kwaliteitsproducten in te zamelen, in het bijzonder verse producten (groente en fruit), doordat ze meer worden betrokken bij die overgang naar duurzame voedingssystemen:
  - doordat ze zelf deelnemen aan een binnenstedelijke voedselproductie (bijvoorbeeld via sociale moestuinen),
  - doordat ze voedselverspilling tegengaan door een betere structurering van de ophaling van onverkochte levensmiddelen,
  - doordat ze systematisch gaan samenwerken met producenten, verwerkers en distributeurs die alternatieven bieden die de ontwikkeling van duurzame voeding bevorderen.

Om die doelstellingen te bereiken, wil het project een antwoord geven op de belangrijkste onderzoeksvraag, die luidt: waarin en hoe kunnen deze innovatieve regelingen, die de voedselhulpsector koppelen aan de overgang naar een duurzaam voedingssysteem, de keuzevrijheid en voedingsgewoonten van de meest kwetsbare doelgroepen blijvend vergroten?

[2014-COC-21 SPIN: Sociaal-economische en agro-ecologische impactstudie naar een microstadsboerderij met ecologisch intensieve teelt op meerdere micropercelen](#)

Consortium

Naam van de organisatie	Activiteit	Rol in het project
Cycle Farm	De vennootschap heeft tot doel teelt, landbouwwerkzaamheden, aquacultuur, bloementeelt, groententeelt, honingteelt, opleiding, kennisoverdracht, begeleiding van producenten bij hun activiteiten en van consumenten. De vennootschap mag de onroerende goederen en gronden die nodig zijn voor haar activiteiten huren, verkopen en verwerven. Momenteel concentreert de vennootschap zich op intensieve groententeelt op kleine oppervlakten.	Cycle Farm zal verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het project, zal gegevens verzamelen en meewerken aan de uitwerking van de designs, subonderzoeksvragen, integratieproces van de leden.
ULB-CEESE	De CEESE bestaat uit een team onderzoekers uit diverse vakgebieden (economie, agronomie, sociologie, technische hogeschool) dat zijn activiteiten vooral richt op de kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie van de wisselwerkingen tussen economie, samenleving en milieu.	De CEESE zal in hoofdzaak instaan voor de uitwerking van een transversaal kompas van de leefbaarheid (objectivering van de tijdens het project gemaakte keuzes en gekozen opties)
ULB-EPSPV	De dienst EPSPV ontwikkelt een transdisciplinaire visie rond landbouwwetenschappen voor duurzame voedingssystemen en spitst de specialisaties van het team (bosbouw, agronomie, bestuivingsbiologie) toe op het kernvakgebied van de agro-ecologie in ruime zin (die uitdrukkelijk de menselijke ecologie omvat).	De voorwaarden voor intensivering en verbetering van agro-ecologische landbouwtechnieken onderzoeken, alsook de mechanismen onderzoeken om de impact van "levende energieën" te objectiveren en hun synergiën op de productiviteit en monetaire efficiëntie.
Crédal asbl	CREDAL asbl is de adviesdienst van de Crédal-groep, die ook bestaat uit een coöperatieve vennootschap met sociaal oogmerk. Crédal is een alternatieve financieringsstructuur die de toegang tot banken wil vergemakkelijken voor bedrijven uit de sociale economie (via haar "Crédit Solidaire") en voor kleine ondernemers met een grote sociale meerwaarde (via haar microkrediet en krediet Impact +). Crédal bestaat uit 2600 coöperatieleden, een team van 42 werknemers en 120 vrijwilligers voor de 200 sociale bedrijven en meer dan 1000 micro-ondernemers die het begeleidt.	Crédal zal zijn expertise bijdragen in de algemene integratie van het project maar in het bijzonder in: de economische haalbaarheid van het concept stedelijke SPIN-farming in de Brusselse context en het bestuursmodel tussen de projectactoren (economische uitwisselingen tussen de partijen van de primaire productie, van de verwerking van producten, van de verkoop en de logistiek, de consumenten, alsook de kapitaalhouders (grond, financiën, instrumenten), de arbeidskrachten (werknemers, vrijwilligers, zelfstandige ondernemers).

Samenvatting van het project:

Momenteel zijn er in Brussel heel weinig bebouwbare gronden van 1 ha of groter voor een betaalbare prijs. Aan de andere kant telt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meer dan 1000 hectare percelen kleiner dan 50 are, de meeste daarvan zijn particuliere tuinen. Het SPIN-project vertrekt van de vernieuwende hypothese dat het mogelijk is om kleinere oppervlakten - vanaf 5 are - te bebouwen, en die te bundelen totdat een vrij groot onderling verbonden netwerk wordt verkregen om zo een (economisch, sociaal, ecologisch) leefbare microboerderij te vormen in een "agro-ecologische" benadering, dat wil zeggen met zo weinig mogelijk gebruik van fossiele brandstoffen en een zo grote mogelijke insluiting, om op die manier de menselijke arbeid terug zijn plaats en productieve waarde/functie te geven in de voeding.

Het concept SPIN-farming (Small Plot Intensive Farming = intensieve teelt op kleine oppervlakten) werd ontwikkeld in de Verenigde Staten en in Canada en biedt een exploitatiemodel in de vorm van stedelijke microlandbouw. Dit model, waarvan de commerciële rendabiliteit steunt op een uiterst lokale distributie, berust ook op de principes van de circulaire economie. Concreet wil dit exploitatiemodel met microlandbouw openbare en particuliere groene ruimtes (tuinen, braaklanden, eventueel parken, ...) omvormen tot een gediversifieerde en economisch rendabele bron voor voedselproductie.

De concrete doelstelling waartoe het project wil komen, na drie jaar co-creatie, is een objectivering van de voorwaarden voor de haalbaarheid, de veerkracht en de creatie van banen (met een normaal loon en normale werktijden) van de methode van SPIN-farming toegepast op de Brusselse context, en dat op basis van een praktijkgeval en reële omstandigheden.

[2014-COC-24 ULTRA TREE: Rendabiliteit van een model van ultraduurzame landbouw op een zeer kleine oppervlakte in een stedelijke/voorstedelijke omgeving.](#)

Consortium

Naam van de organisatie	Activiteiten	Rol in het project
Groen & blauw huis	Het Groen en Blauw Huis (GBH) organiseert informatieve, sensibiliserende en educatieve activiteiten rond duurzame voeding en biodiversiteit (animaties, wandelingen, kookworkshops, conferenties, ...) en bouwt sommige daarvan meer uit projecten rond sociale economie in de geest van een "Overgang naar duurzaamheid".	coördinatie van ruimtes voor co-creatie
Le Début des haricots vzw	"Le Début des Haricots" organiseert verschillende projecten om te sensibiliseren voor burger- en professionele initiatieven rond het thema duurzame voeding en om die ontwikkeling van die initiatieven te steunen. Sinds 2013 zet Le Début des Haricots zich ook in voor de ontwikkeling van de professionele duurzame landbouw in en rond Brussel.	Expertise in stedelijke groententeelt, begeleiding bij het opzetten, de opvolging en de inzameling van gegevens op het terrein
ULB: Service d'Ecologie des Paysages et Systèmes de Production Végétale (EPSPV)	De dienst EPSPV ontwikkelt een transdisciplinaire visie rond landbouwwetenschappen voor duurzame voedingssystemen en spitst de specialisaties van het team (bosbouw, agronomie, bestuivingsbiologie) toe op het kernvakgebied van de agro-ecologie in ruime zin (die uitdrukkelijk de menselijke ecologie omvat).	De voorwaarden voor intensivering en verbetering van agro-ecologische landbouwtechnieken onderzoeken, alsook de mechanismen onderzoeken om de impact van "levende energieën" te objectiveren en hun synergiën op de productiviteit en monetaire efficiëntie.
ULB: Centre d'Etudes Economiques et Sociales de l'Environnement (CEESE)	De CEESE bestaat uit een team onderzoekers uit diverse vakgebieden (economie, agronomie, sociologie, technische hogeschool) dat zijn activiteiten vooral richt op de kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie van de wisselwerkingen tussen economie, samenleving en milieu.	De CEESE zal in hoofdzaak instaan voor de uitwerking van een transversaal kompas van de leefbaarheid (objectivering van de tijdens het project gemaakte keuzes en gekozen opties)
UCL: Institut d'analyse du changement dans l'histoire et les sociétés contemporaines (IACCHOS) - Laboratoire d'Anthropologie prospective (LAAP)	Het laboratorium voor prospectieve antropologie (LAAP) is een onderzoekscentrum van de Université catholique de Louvain, en onderdeel van het IACCHOS instituut. Het centrum hanteert een theoretisch perspectief dat toekomstgericht wil zijn. Het streeft naar een analyse van de transformatie van de hedendaagse samenlevingen en de gevolgen daarvan. Het laboratorium is partner en coördinator van onderzoekscentra rond vragen die de hedendaagse antropologie doorkruisen, zowel op nationaal als op internationaal niveau.	Onderzoek naar het welzijn dat gebruikers-actoren ervaren bij het bewerken van het land, naar agro-ecologische praktijken in totstandkoming en in experimentering en naar inclusie en de organisatie van de actoren in dit co-creatie project

Samenvatting van het project (doelstelling en onderzoeksvraag):

Het project is erop gericht een methodologie te zoeken om de leefbaarheid van twee platformen voor stedelijke landbouw te evalueren, rekening houdend met de agronomische, economische en

sociale dimensies teneinde een relevant begeleidingsinstrument te ontwikkelen. Die twee experimentele platformen zijn:

1. Het platform Champ-à-mailles (CHAM). Dit platform wil een model van gediversifieerde landbouw ontwikkelen volgens "bio-intensieve technieken" waarin verschillende expertises elkaar versterken door de natuurlijke rijkdom van de ruimte in een stedelijke / voorstedelijke context te valoriseren en door een gevarieerde doelgroep van consumenten hierbij te betrekken, waaronder meer bepaald de "kwetsbare" doelgroepen (die meestal zijn uitgesloten van gezonde voedingscircuits).
2. Het platform Espace Test (ET) bestemd voor een doelgroep van reeds opgeleide groentetelers die zich professioneel willen vestigen en die hun landbouwactiviteiten gedurende 2 jaar willen uittesten op een individueel perceel, waarbij ze genieten van technische, economische (zie mijlpalen) en organisatorische begeleiding om leefbare businessmodellen te ontwikkelen.

Hiertoe heeft het project als doel een antwoord te geven op 4 onderzoeksvragen:

- 1- Agro-ecologische pijler: Hoe kan men een (zeer) kleine landbouwoppervlakte zo optimaal mogelijk maken tussen haalbaarheid (productie/tewerkstelling) en biodiversiteit?
- 2- Economische pijler: Welk socio-economisch model (participatief, inclusief, individueel, collectief, ...) om de individuele economische veerkracht en die van de doelgroepen te versterken?
- 3- Sociale pijler: Welk sociaal welzijn brengt een project voor gediversifieerde groenteteelt (met ecopedagogie, kruidotheek, teelt, boomgaard, ...) in een stedelijke/voorstedelijke context?
- 4- Pijler bestuur: Welk participatief bestuursmodel moet worden gekozen om de collectieve bronnen te beheren?

2014-COC-3: COSYFOOD: Consumer-oriented systems of food provision

Consortium

Naam van de organisatie	Activiteiten	rol
IGEAT (Gest. Envir. et amén. Territ.): CEDD centr. Etude. Dev. durable) en GESTe (gest Envi, soci & territ	Interdisciplinair onderzoek in het domein van duurzame ontwikkeling (evaluatie en bestuur	Aspecten methodologische ontwikkeling, conceptualisatie en onderzoek.
SAGAL netwerk	Ter beschikking stellen van tools voor de oprichting van nieuwe SAGAL - Solidaire AankoopGroepen voor Artisanale Landbouw, gezinnen die zich verenigen om samen aan te kopen bij lokale producenten. De bestellingen worden geleverd aan de verantwoordelijke van de SAGAL.	Co-creatie ruimte - ter beschikking stellen en coördinatie van zijn netwerk van producenten, consumenten en partners.
De Vivrière SCRL-"La Ruche qui dit oui" uit Vorst	Beheer van "La ruche qui dit oui" van Vorst, een dienst die haar leden de mogelijkheid biedt om online lokale kwaliteitsproducten te bestellen en die eens per week te komen ophalen in het centrum Ten Weyngaert. Daarnaast is er ook nog een dienst met een online bio-kruidenier voor aanvullende producten.	Co-creatie ruimte - ter beschikking stellen en coördinatie van zijn netwerk van producenten, consumenten en partners.
Delhaize	Bioketen van Delhaize	Co-creatie ruimte - ter beschikking stellen en coördinatie van zijn netwerk van producenten, consumenten en partners. Bio (mogelijkheid om stagiair aan te werven om bij te dragen).
Färm	Biowinkel (met voorkeur voor lokale en seizoensproducten) van 380 m ² waar klanten en producenten lid van kunnen worden door een aandeel in de vennootschap te kopen	Co-creatie ruimte - ter beschikking stellen en coördinatie van zijn netwerk van producenten, consumenten en partners. Bio.

Samenvatting van het project:

Het project Cosy Food omvat 5 partners, 4 daarvan (het SAGAL-netwerk, Delhaize Bio, La Vivrière/ruche qui dit oui en FÄRM) werden gedefinieerd als specifieke co-creatie ruimtes die 4 verschillende distributiesystemen vertegenwoordigen: het winkelmandje van de burger, de tijdelijke lokale markt, de bio-grootdistributie en de coöperatieve biowinkel. Het project zal worden uitgevoerd binnen die 4 specifieke experimentele platformen maar ook binnen een transversaal experimenteel platform.

Het transversaal platform zal de 5 partners omvatten alsook de hoofdactoren van de duurzame voeding in het BHG: netwerken van actoren van duurzame voeding (RABAD, RESAP, RCR enz.), landbouwsyndicaten (FUGEA, MAP enz.), economische actoren (BECI, ATRIUM enz.),

overheidsinstellingen (BIM, FAVV enz.), ... De partners wensen dat dit platform, indien mogelijk, wordt gevestigd in het steunpunt (workshops organiseren). De 4 specifieke co-creatie ruimtes omvatten dan weer de bij hen aangesloten consumenten en producenten (en ook, afhankelijk van het geval, bepaalde tussenpersonen zoals een manager of aankoopverantwoordelijke van een Delhaizewinkel), de vertegenwoordiger(s) van het distributiesysteem en een deel van het onderzoeksteam van IGEAT.

Het project wil gezamenlijk een federerende visie op duurzame voeding construeren, door samen een multicriteria evaluatie-instrument te ontwikkelen voor de systemen voor voedselproductie-distributie-verbruik. De tweede doelstelling is om op basis van die federerende visie en van de specifieke evaluatieresultaten de verschillende betrokken actoren te laten samenwerken om gemeenschappelijke remmende elementen weg te nemen en om transversale hefboomen te activeren om de sector te ontwikkelen en tegelijk de duurzaamheid ervan te garanderen.

In de praktijk wil dit project gezamenlijk het volgende ontwikkelen:

- een toolbox voor multicriteria evaluatie van de duurzaamheid van de geïntegreerde systemen voor voedselproductie-distributie-verbruik
- een "prototype" voor het bestuur van het toekomstig duurzaam voedingssysteem. Het project heeft als ambitie een bestek op te stellen voor de oprichting van een toekomstige "adviesraad voor duurzame voeding" afkomstig uit het transversaal platform en eventueel een label "duurzame voeding".

Die raad zal worden belast met de evaluatie van de nieuwe voedingssystemen die ontstaan in het BHG en met de oriëntatie van hun ontwikkeling, om beter in te spelen op de behoeften van het gewest en het potentieel van de sector van duurzame voeding te ontwikkelen. In dit kader zal tijdens het project een studie worden uitgevoerd naar de remmende elementen (grond, vraag, norm voor prioritaire ketens die moeten worden gereconstrueerd).

Overigens worden binnen de 4 specifieke platformen voor co-creatie specifieke deliverables verwacht. Het SAGAL-netwerk wil komen tot een participatief model van "certificering" van de producenten en tot een actieplan voor de ontwikkeling van het SAGAL-systeem (vraagaspect en lokalisatie van producenten dicht bij het BHG). De Ruche wil gezamenlijk een instrument ontwikkelen om de duurzaamheid van de producenten die aan het systeem Ruche leveren te evalueren, en ook een actieplan ontwikkelen om te identificeren welke ondersteunende pistes het systeem Ruche kan leveren aan de opbouw/ontwikkeling van ketens van artisanale producten. Delhaize BIO spreekt over een analysemethode van de duurzaamheid van een of meer producten afkomstig uit de lokale BIO-keten van Delhaize en het formuleren van aanbevelingen om beter te voldoen aan de vraag naar dit soort producten. Tot slot wil FÄRM gezamenlijk een op prijs en afval gerichte methode ontwikkelen om de duurzaamheid van een productassortiment te analyseren. Zorgen voor een "afvaloplossing" binnen de FÄRM-winkels en een protocol vastleggen om te identificeren en testen hoe FÄRM de omschakeling van traditionele landbouwexploitaties naar biologische landbouw kan stimuleren.

Om die verschillende specifieke en "generieke" doelstellingen te bereiken, hebben de partners verschillende mijlpalen vastgelegd. De eerste betreft de definiëring van gemeenschappelijke criteria voor de beoogde analyse. Over dit onderwerp zal een literatuurstudie worden gemaakt, worden workshops georganiseerd binnen de specifieke co-creatie ruimtes, wordt een peiling (enquête) gehouden bij de bevolking en wordt een workshop georganiseerd in de transversale ruimte. De 2de mijlpaal heeft betrekking op de realisatie van een methodologische handleiding voor de evaluatie van de verschillende systemen. Die handleidingen (generiek en specifiek voor de betrokken systemen)

zullen gebaseerd zijn op de analysemethodologieën per keten PC&I-Principe, criterium en indicator en per product ACV-D waarbij de sociale aspecten niet over het hoofd mogen worden gezien. Er zal een selectie worden gemaakt van producten/ketens die binnen elke ruimte moeten worden geëvalueerd. De evaluatie-instrumenten zullen vervolgens worden getest in de 4 specifieke co-creatie ruimtes (mijlpaal 3 in verband met de specifieke deliverables). De partners zullen per betrokken distributiesysteem een multicriteria scorebord opstellen, dat vervolgens zal worden veralgemeend voor de 4 systemen samen, waarbij het de bedoeling is de sterke en zwakke punten van elk te evalueren en eventueel aan te zetten tot meer samenwerking. De definitieve versie van de toolbox zou op dat ogenblik beschikbaar moeten zijn (mijlpaal 4). Mijlpalen 5 en 6 vervolgens betreffen de identificatie van de remmende elementen en hefboomen voor de ontwikkeling van het duurzaam voedingssysteem gevormd door de 4 specifieke co-creatie ruimtes. Tot slot zal met de laatste taken van het project mijlpaal 7 worden bereikt, met name een onderzoek naar de opportuniteit om een raad voor duurzame voeding op te richten in het BHG. Mijlpaal 8 betreft de verspreiding van de resultaten. Dit zal gebeuren via de realisatie van een webplatform waar onder meer de toolbox deel van zal uitmaken en die kan worden gehost door het steunpunt.

[2014-COC-17 CHOUD'BRUXELLES : Innovatieve logistieke keten voor de aanvoer van duurzame voeding in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.](#)

Consortium

Naam van de organisatie	Activiteiten	Rol
VUB QALINCA	Het laboratorium QALINCA is actief op het gebied van onderwijs en onderzoek in logistiek, kwaliteit, Transport & Supply Chain Management. Qalinca Labs is actief betrokken bij verschillende gebieden van de logistiek: het beheer van het transport en van de stedelijke logistiek (zowel passagiers als goederen); transport over het water; biologische en het beheer van "agribusiness" supply chains; logistiek van de productiesystemen en kwaliteitsbeheer.	Projectcoördinator, inbreng van expertise in de logistiek van voedingsmiddelen in een stedelijk milieu, wetenschappelijke verspreiding
RABAD	Netwerk van (51) Brusselse actoren voor duurzame voeding	Co-creatie ruimte: organisatie van een specifieke werkgroep die openstaat voor al zijn leden en voor andere organisaties die actief zijn in de sector van duurzame voeding. Die werkgroep zal zich inzetten voor co-creatie in alle fases van het project: diagnose en analyse van wat er al bestaat, uitwerken van voorstellen, tests ...
SAGAL netwerk	Ter beschikking stellen van tools voor het oprichten van nieuwe SAGAL - Solidaire AankoopGroepen voor Artisanale Landbouw, gezinnen die zich verenigen om samen aan te kopen bij lokale producenten. De bestellingen worden geleverd aan de verantwoordelijke van de SAGAL.	Co-creatie ruimte: ter beschikking stellen en coördinatie van zijn netwerk van producenten, consumenten en partners.
SODEXO	Gemeenschapsrestaurant, maaltijdcheques en andere	Co-creatie ruimte: Deelname aan de sessie voor co-creatie met debat logistieke oplossing korte keten (distributie naar gemeenschap) - coörd. proefproject korte keten voor ULB-restaurants
DART CONSULTING	Software oplossingen en expertise in hulp bij operationele beslissingen en strategie - Evaluatie met meervoudige indicatoren (<i>People, Planet & Profit</i>) van transport-, mobiliteits- en logistieke schema's	Expertise multicriteria en multi-agent analyse, tools voor hulp bij beslissingname, ontw. platform e-CB (modem, algo), deelname uitwerking BM valo
BEES&co	De vereniging heeft tot doel duurzame, gezonde en kwalitatief hoogstaande voeding toegankelijk te maken voor iedereen. BEES&Co ASBL zet zich ook in om de participatie, samenwerking, sociale mix, het gezellig karakter en de sociale band te versterken in de wijken waar het een vestiging heeft. De vereniging steunt de ontwikkeling van participatieve supermarkten.	Co-creatie ruimte: BEES & Co zal deelnemen aan alle fases van het onderzoeksproject Choud'Bruxelles en in het bijzonder samen met het SAGAL netwerk een living lab coördineren om de oplossingen die afkomstig zijn uit het gezamenlijk onderzoek van alle partners te testen.

Samenvatting van het project:

Sinds enkele jaren is de Brusselse consument zich gaan interesseren voor duurzame voeding. Om op die vraag te antwoorden, maken tal van initiatieven, zoals het SAGAL netwerk, gebruik van de zogenaamde korte keten. Die voedingsdistributieketens staan echter voor een grote logistieke uitdaging, die een echte rem zet op hun ontwikkeling. In tegenstelling tot de geoptimaliseerde gewone logistieke ketens, blijken de logistieke oplossingen die worden toegepast op een korteketendistributie immers bijzonder duur (tot 40% van de omzet) en veroorzaken ze tal van negatieve externe effecten (CO²-uitstoot, verkeer, ...). Dit verschijnsel wordt nog versterkt wanneer de distributie plaatsvindt in een stedelijke omgeving.

Het project Choud'Bruxelles wil een antwoord bieden op dit probleem van logistiek door een living lab op te zetten bestaande uit actoren die betrokken zijn bij de korteketendistributie naar en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De bedoeling is om te starten met een grondige reflectie over deze problematiek en gezamenlijk duurzame en economisch leefbare logistieke oplossingen te vinden.

De **resultaten van de co-creatie** zullen concreet vorm krijgen in een *internetplatform "E-Choud'bruxelles"*, dat als referentie kan dienen voor de actoren van de duurzame voeding in Brussel, om hun logistiek voor de korte keten te verbeteren. Dit platform zal het volgende omvatten:

Om die doelstelling te bereiken, wil het project een antwoord bieden op volgende onderzoeksvragen:

1. "Hoe kan men de logistieke prestaties in een korte keten meten om de bottlenecks in de logistieke keten te identificeren"?
2. "Is het mogelijk om nieuwe, innovatieve, economisch leefbare distributie-oplossingen te vinden die aangepast zijn aan de distributie in en naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertrekkend vanuit bestaande oplossingen en ervaringen in België en in het buitenland?"

[2014-COC-12 FALCOOP: De toegang tot duurzame en kwalitatief hoogstaande voeding bevorderen via de creatie van een innovatief model van coöperatieve supermarkt - Analyse van de voorwaarden die nodig zijn voor een geslaagde inplanting van een coöperatieve voor voedingsdistributie binnen het lokaal socio-economische weefsel](#)

Consortium

Naam van de organisatie	Activiteiten	Rol
ULB: Centre d'Etudes Economiques et Sociales de l'Environnement (CEESE)	De CEESE bestaat uit een team onderzoekers uit diverse vakgebieden (economie, agronomie, sociologie, technische hogeschool) dat zijn activiteiten vooral richt op de kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie van de wisselwerkingen tussen economie, samenleving en milieu.	Gedurende het hele project zal door de partners samen en op initiatief van de CEESE een aantal specifieke methodologische instrumenten worden ontwikkeld, gesteund door de expertise van de CEESE en door een voortdurend wetenschappelijk toezicht: vragenlijsten over de bevoorrading van gezinnen, observatieschalen, evaluatiegesprekken, debatten en ook tools voor wetenschappelijke verspreiding enz. Overigens zullen de onderzoekers van de CEESE zorgen voor een voortdurende aanwezigheid tijdens de activiteiten, ter verrijking van de observatie van en participatie in de activiteiten en aan de gang zijnde evoluties, zodat de getrokken lessen en uitdagingen van het onderzoek en het terrein optimaal worden geïntegreerd.
BEES coop – BEES&co ASBL	De vereniging heeft tot doel duurzame, gezonde en kwalitatief hoogstaande voeding toegankelijk te maken voor iedereen. BEES&Co ASBL zet zich ook in om de participatie, samenwerking, sociale mix, gezelligheid en sociale band te versterken in de wijken waar ze een vestiging heeft. De vereniging steunt de ontwikkeling van participatieve supermarkten.	Co-creatie ruimte, link tussen het onderzoeksteam en de coöperatieleden, coördinatie van opleidingen, ...

Samenvatting van het project

Doel van het FALCOOP-project is het organiseren en consolideren van een lokale inplanting van een coöperatieve en participatieve supermarkt zonder winstoogmerk, met name Bees coop, bij een doelgroep die representatief is voor de Brusselse stedelijke mix en waarvan de meerderheid bij aanvang niet gesensibiliseerd is rond duurzame voeding. De coöperatieve supermarkt zal gebaseerd zijn op een model dat zijn degelijkheid al heeft bewezen in het buitenland (VS, Canada, UK).

De onderzoeksvraag die in het project wordt gesteld, luidt: hoe de sociale mix (mix van generaties en culturen, economische mix) stimuleren en blijvend maken bij de coöperatieleden van BEES coop? Dit project wordt gedragen door de CEESE-ULB en de BEES COOP zelf en moet een bijdrage leveren aan twee grote Brusselse uitdagingen, met name duurzame en kwalitatief hoogstaande voeding

toegankelijk maken voor zoveel mogelijk mensen en meer inzicht krijgen in de bepalende factoren in het voedingsgedrag, om zo de maatregelen en programma's die consumenten willen doen overstappen op een duurzaam voedingssysteem te verfijnen.

Het programma van dit project omvat 3 luiken. Het eerste luik is de opstelling van een stand van zaken en voorbereidende werken met onder meer een literatuurstudie, een socio-demografische karakterisering van de wijk van BEES coop en een onderzoek naar de aanwezigheid van duurzame voeding en naar de mix, alsook naar de voedingspraktijken en -gewoonten van de gezinnen van die mix. Dit luik omvat ook de exploratie van een proces voor bewustmaking rond en bevorderen van duurzame voeding, een benchmarking van coöperatieve projecten die zich richten tot een gemengde doelgroep en de definiëring van de nagestreefde driedelige sociale mix. Het tweede luik omvat de uitvoering van propagandaprogramma's, het dichterbij elkaar brengen van de supermarkt en haar doelgroepen en een begeleiding door het onderzoeksteam (enquêtes, interviews, participatieve observatie). Het laatste luik betreft de evaluatie van de resultaten, het duurzaam maken via een versterking van de vaardigheden van de cel gemengd karakter van de Bees coop en de verspreiding van de resultaten.

Voor wat de co-creatie betreft, is de integratie van de gebruikers in de coöperatieve supermarkt de kern van dit co-creatie project. Een groot deel van het onderzoek zal worden uitgevoerd bij de gezinnen in de wijk waar de supermarkt wordt ingeplant (Schaarbeek), waarvan een deel nieuw coöperatielid zou moeten worden. De ontmoeting met die doelgroepen zal gebeuren via gratis promotiecycli die zoveel mogelijk zullen worden gehouden in de lokalen van de Bees coop en via individuele enquêtes over voedingsgewoonten en -aankopen. De promotieactiviteiten zullen zo zijn opgebouwd dat de deelnemers kunnen kennismaken met het concept van duurzame voeding en van de BEES coop, maar ook hun behoeften en bekommernissen op het gebied van voeding en hun verwachtingen van een project als de supermarkt kunnen kenbaar maken. De promotiecycli hebben dus een tweeledig doel: de deelnemers overhalen om coöperatielid van BEES coop te worden, maar ook BEES coop dichterbij zijn doelgroepen brengen doordat het de mogelijkheid krijgt om zich aan te passen aan hun verwachtingen. De ervaring heeft geleerd dat het mobiliseren van de doelgroepen absoluut noodzakelijk is, maar ook gevoelig ligt. Het onderzoeksteam heeft ervoor geopteerd om te werken met lokale partners die zullen fungeren als tussenschakel omdat ze de doelgroepen goed kennen en hun vertrouwen genieten. Die tussenschakels kunnen jeugdhuizen zijn, maar ook buurthuizen, sociale verenigingen, gezondheidshuizen, rusthuizen, de Gemeente, het OCMW, een sociale kruidenierszaak enz. De verkennende gesprekken met enkele Schaarbeekse actoren en het proefproject dat Alimentation21 heeft opgezet in Vorst hebben het belang van dit soort structuren voor het BEES coop-project bevestigd, maar er werd nog niet duidelijk vastgelegd welke lokale actoren zullen deelnemen aan het project.

2014-COC-10 Steunpunt

Consortium

Naam van de organisatie	Activiteit	Rol
Brufotec	<p>De Brusselse KMO's uit de landbouw- en voedingssector begeleiden, in hoofdzaak in het kader van de voedselveiligheid. Omwille van haar ervaring met de Brusselse KMO's uit de landbouw- en voedingssector, heeft de vzw Brufotec niet alleen expertise op het vlak van wetgeving en voedselveiligheid (Haccp) en de daarbij horende normen (gidsen voor zelfcontrole, BRC, Comeos enz.), maar ook een uitstekende benadering van het terrein. Bovendien kon de vzw tijdens haar 17-jarig bestaan en in het kader van haar activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> - samenwerken met beroepsmensen (industriële, horeca, verenigingen, enz.) uit elke tak van de landbouw- en voedingssector; - een netwerk met hen vormen; - contacten leggen en van gedachten wisselen met actieve vertegenwoordigers uit de landbouw- en voedingssector (FAVV, beroepsfederaties, diverse verenigingen: Impulse, Village partenaire, ...). 	<ul style="list-style-type: none"> - een permanente ondersteuning bieden, door een antwoord te bieden op precieze behoeften of problemen van de projecten - transversaliteit tussen de projecten ontwikkelen. - ervoor zorgen dat de projecten zichtbaarheid genoten. - de lessen die werden getrokken uit de projecten doorgeven aan de actoren van de Brusselse landbouw- en voedingssector - via onderaanneming, de dynamiek van co-creatie binnen de projecten begeleiden.
ULB-EPSPV	<p>De dienst EPSPV ontwikkelt een transdisciplinaire visie rond landbouwwetenschappen voor duurzame voedingssystemen en spitst de specialisaties van het team (bosbouw, agronomie, bestuivingsbiologie) toe op het kernvakgebied van de agro-ecologie in ruime zin (die uitdrukkelijk de menselijke ecologie omvat). Naast de uitbouw van een agronomische en ecologische expertise, gecombineerd met een methodologische toolbox om kwesties van menselijke ecologie te benaderen - zoals agro-ecologische innovatie, autonomie van landbouwproductiesystemen en alternatieve voedingssystemen -, heeft de dienst ook een onderzoekscontract afgesloten met Innoviris: Onderzoek en ontwikkeling van processen voor co-innovatie in stedelijke en voorstedelijke landbouw om een Kenniscentrum op te richten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (PR 02 2014).</p>	<p>de steun van de verschillende Brusselse universiteiten en onderzoekscentra aan de co-creatie projecten coördineren op verschillende niveaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - TOEZICHT OP en KAPITALISERING van de bestaande kennis en de kennis die wordt "gecreëerd"; - EVALUATIE en IDENTIFICATIE/VOORSTELLEN van nieuwe protocollen voor onderzoek-actie; - NETWERKING en MOBILISERING/VERSPREIDING van de verworven kennis en knowhow; - CONTEXTUALISATIE, HERSTEL en SENSIBILISERING/LEGITIMERING van voorstedelijke landbouw en duurzame voeding in het BHG;

Samenvatting van het project:

Het steunpunt zal 3 opdrachten vervullen:

- **Opdracht 1: Begeleiding van de co-create projecten:**
  - Antwoorden op de specifieke behoeften of problemen van de projecten gedurende de eerste 3 jaar, door in contact te brengen met deskundigen (juridisch adviseurs, co-creatie proces, intellectuele eigendom enz.)
  - De kennisstroom tussen deskundigen en gebruikers verzekeren (omzetten van wetenschappelijke taal in gewone taal (en andersom)).
  - Zorgen voor een externe visie waardoor de projecten binnen het kader van de co-creatie actie kunnen blijven (dimensie co-creatie, innovatie, duurzaamheid)
  - Zorgen voor een dynamiek tussen de projecten en hun platform (dynamiek van het project)
  - Nieuwe behoeften, vastgestelde problemen en moeilijkheden begrijpen / identificeren
  - Kunnen antwoorden op vragen buiten de geplande bezoeken en vergaderingen
  - Het contact tussen actoren met gemeenschappelijke vragen vergemakkelijken
  - De actoren informeren en hen de mogelijkheid bieden van gedachten te wisselen over belemmeringen en vorderingen (resultaten) van iedereen (zelfevaluatie en co-creatie in het zoeken naar oplossingen)
  - Hen de mogelijkheid bieden om opleidingen te volgen over nieuwe onderwerpen die nuttig/noodzakelijk zijn voor de continuïteit, om nieuwe ideeën aan te brengen
- **Opdracht 2: Formatieve evaluatie van de co-create projecten**
  - Ontwikkelen van een instrument om de economische en sociale impact van de projecten te meten;
  - Strategische aanbevelingen formuleren die gebaseerd zijn op de resultaten van de platformen en projecten;
  - Het groeitraject van lopende innovatieve onderzoeksprojecten ondersteunen;
  - Innovatie en onderzoek in de sector blijven aanmoedigen en steunen.
- **Opdracht 3: Contextualisatie en de overdracht van kennis vergemakkelijken - informeren, sensibiliseren en legitimering rond/van duurzame voeding in het BHG**
  - Ervoor zorgen dat de projecten zichtbaarheid genieten.
  - Samenwerking tussen de platformen en externe tussenkomende partijen aanmoedigen en vergemakkelijken en innovatie en onderzoek in de sector aanmoedigen
  - De innovatieve, co-creatieve en duurzame aspecten van de verschillende projecten bevorderen en ervoor zorgen dat alle Brusselse actoren (industriëlen, verenigingen, instellingen, burgers, ...) zich hierbij betrokken voelen.
  - Communicatie met de buitenwereld mogelijk maken, met als doel feedback te krijgen van de "samenleving" en het grote publiek te betrekken bij het project
  - De informatie en begrippen (duurzame voeding, co-creatie, ...) vulgariseren en toegankelijk maken voor de actoren uit de landbouw- en voedingssector (KMO's, verenigingen, instellingen enz.);
  - De innovatieve, co-creatieve en duurzame aspecten van de verschillende projecten bevorderen en ervoor zorgen dat de actoren zich de kennis eigen maken.
  - De uiteindelijke resultaten van de co-creatie actie duidelijk en geïntegreerd communiceren naar buiten toe.